

Prednosti i nedostaci finansiranja putem obveznica	
Osnovni kapital	Ulog – protivnaknada za akcije
Zabрана uloga u radu i uslugama	Nenovčani ulozi

Dematerijalizovana forma	Nedjeljivost akcija
Upis i uplata	Klasifikacija akcija
Obične akcije (klase, p.glasa, p.nakon likvidacije)	
Prioritetne akcije (p.na dividenu, kumul. i nekumul., prioritetno pravo na dio likvidacione mase, p.glasa, p.na otkup, konverzija, serije)	
Pravo preče kupovine akcija	

Akcije

Kapital društva

Aкционарско društvo – kapital društva

Smanjenje osnovnog kapitala

Povećanje osnovnog kapitala

Obveznice

Dugovno finsiranje	Otkup obveznica
Odluka o izdavanju obveznica	P.Iz obveznica
	Zamjenjive obveznice

Novim ulozima
Konverzijom
Podjela dividendi u ak.
Uslovi za povećanje kapitala
Odobreni (ovlašć) kap

Uslovi za smanjenje
Zaštita povjerilaca
Smanjenje nomin.vrij
Spajanje akcija
Povlačenje akcija

Uplaćeni iznos ne mora biti vraćen / ne mora se dijeliti ni dividenda

Ne slabi kontorla postojećih akcionara
Uplaćeni iznos mora biti vraćen + kamata

Prednosti i nedostaci finansiranja putem akcija

Prednosti i nedostaci finansiranja putem obveznica

Kapital društva

Osnovni kapital

Minimum 25.000 eura
Mora biti uplaćen i kod sukcesivnog i kod simultanog osnivanja

Ulog – protivnaknada za akcije

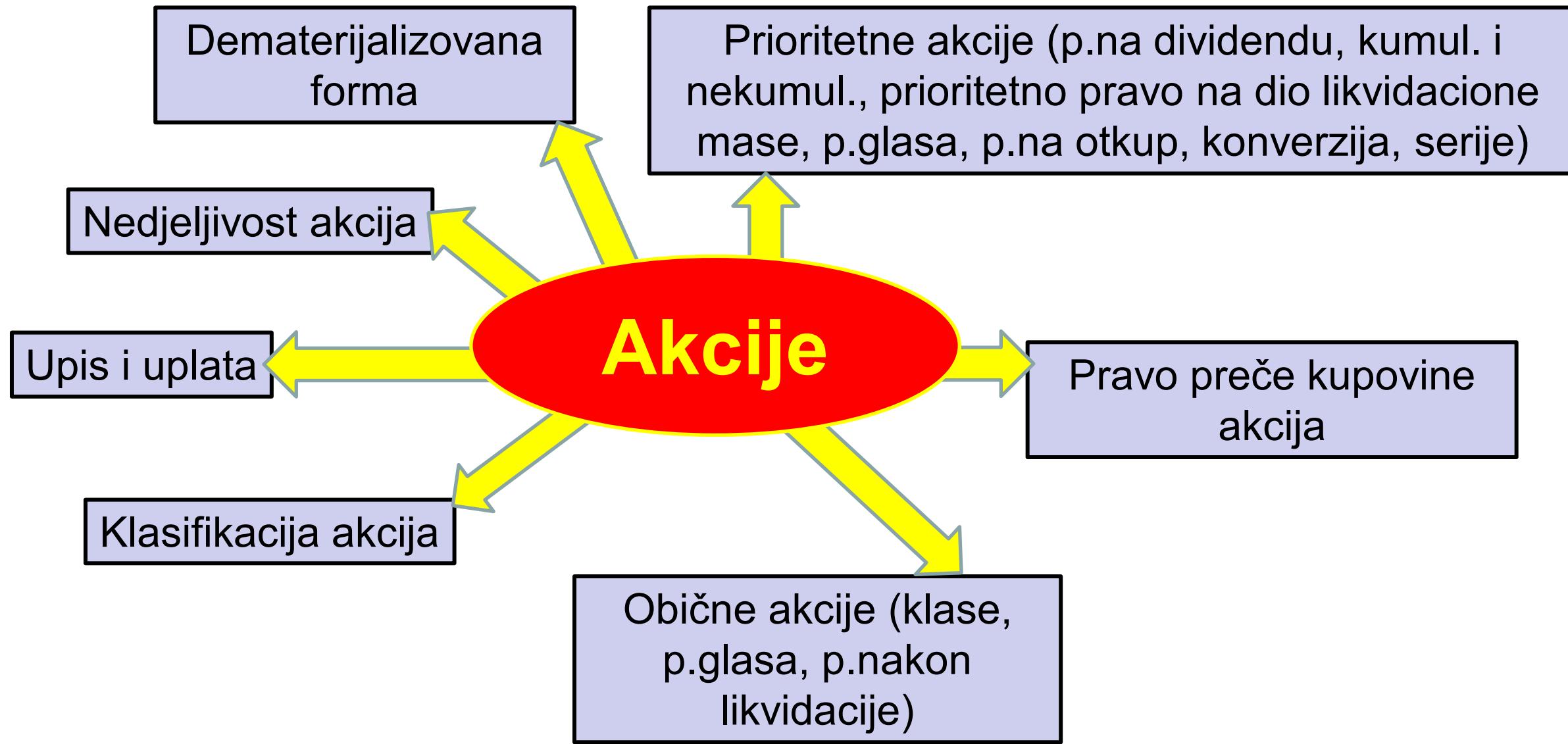
$50.000 = 5 \times 1$ akcija (10.000)
 $50.000 = 50.000$ akcija (1E)

Nenovčani ulozi

Zabrana uloga u radu i uslugama

Namjera da društvo ima trenutni kapital sa kojim obavlja poslovanje + teškoće u procjeni ovog uloga

Obavezna procjena od strane nezavisnog procjenjivača prije prihvatanja od strane skupštine
Ova odluka skupštine se evidentira kod KHOV
Svako povećanje više od 1/10 kapitala posebna procedura
Isključenje prava glasa akcionara koji unosi ovaj ulog

Akcije

Hartija od vrijednosti koja glasi na dio akcionarskog kapitala

Uplatom ovakvih djelova se stvara društvo

Ovaj termin se upotrebljava i za oznaku isprave o akciji – ali ovo značenje gubi smisao u slučaju dematerijalizacije hartija

Akcija predstavlja interes u društvu koji se sastoji od prava učešća u raspodjeli dobiti i drugih prava utvrđenih ovim zakonom i statutom društva. Akcije se u Crnoj Gori emituju, prenose i čuvaju u dematerijalizovanom obliku i postoje u elektronskoj formi u informacionom sistemu Centralne Depozitarne Agencije

Dematerijalizovana forma

Akcije se u Crnoj Gori emituju, prenose i čuvaju u dematerijalizovanom obliku i postoje u elektronskoj formi u informacionom sistemu Centralne Depozitarne Agencije

Nedjeljivost akcija

Akcija se ne može dijeliti na manje dijelove.

Ako je akcija u vlasništvu nekoliko lica, svi njeni vlasnici smatraju se kao jedan akcionar.

Prava iz akcije vrši jedan od vlasnika uz saglasnost ostalih.

Svi vlasnici akcije neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze koje imaju akcionari.

Upis i uplata

Akcije koje emituje društvo moraju biti u potpunosti uplaćene prije nego se izdaju njihovim vlasnicima

Klasifikacija akcija

Akcije se klasifikuju prema pravima koje daju. Prava su utvrđena statutom društva ili posebnim pravnim aktom koji se donosi kada se emituju nove akcije.

Akcije društva mogu biti podijeljene na obične i povlašćene akcije, klasifikovane prema pravima koje daju. Povlašćene akcije su akcije koje daju prvenstvo isplate dividende i raspodjele ostatka imovine nakon likvidacije društva, u odnosu na obične akcije.

Obične akcije (klase, p.glasa, p.nakon likvidacije)

Akcije društva mogu biti podijeljene na obične i povlašćene akcije, klasifikovane prema pravima koje daju

Obične akcije daju pravo na dividende i srazmjerni dio imovine društva u slučaju likvidacije društva, nakon što se izvrši raspodjela vlasnicima povlašćenih akcija. Ako se akcionarski kapital povećava emisijom novih akcija, vlasnici običnih akcija ili drugih oblika vlasništva kapitala u društvu imaju ista prava na sticanje novih akcija.

Povlašćene akcije su akcije koje daju prvenstvo isplate dividende i raspodjele ostatka imovine nakon likvidacije društva, u odnosu na obične akcije

Prava vlasnika povlašćenih akcija i postupak promjene tih prava moraju se utvrditi, prije izdavanja tih akcija, u statutu društva ili u posebnom pravnom aktu koji se objavljuje prilikom emisije tih akcija. Iznos dividende utvrđuje se kao fiksni iznos izražen u Eurima

Dividende povlašćenih akcija mogu biti kumulativne ili nekumulativne. Njihov oblik utvrđuje se statutom prije njihovog emitovanja

Vlasnik kumulativne povlašćene akcije ima garantovano pravo na dividendu utvrđenu za tu akciju. Ako dobit nije dovoljna za plaćanje svih dividendi, neisplaćeni dio isplaćuje se tokom narednih poslovnih godina kada dobit bude dovoljan za isplatu

Neisplaćena dividenda ili dio neisplaćene dividende kod nekumulativne povlašćene akcije ne može se prenijeti u slijedeće poslovne godine

Prije pretvaranja kumulativne povlašćene akcije u običnu akciju, društvo je dužno da izmiri obaveze prema vlasnicima povlašćenih akcija

Pravo preče kupovine akcija

Kada se kapital povećava novčanim ulozima, akcije moraju biti ponuđene po osnovu prava preče kupovine postojećim akcionarima, srazmjerno broju akcija koje posjeduju

Kada upisani kapital društva ima nekoliko klasa običnih akcija ili drugih vlasničkih hartija od vrijednosti, prava tih drugih klasa moraju biti zastupljena na način da im se ponude akcije kojima će se održati proporcionalno vlasništvo kapitala u društvu

Odluka o pravu preče kupovine može se donijeti samo na skupštini akcionara, kojoj prisustvuju akcionari koji posjeduju najmanje dvije trećine akcija, većinom prisutnih ili zastupanih akcionara sa pravom glasa

Uslovi ponude akcija na osnovu prava preče kupovine, uključujući period u kojem se ovo pravo mora iskoristiti, objavljaju se u "Službenom listu CG" i o tome svi akcionari moraju biti obaviješteni u pisanoj formi

Pravo preče kupovine mora se koristiti u roku od najmanje 30 dana od dana objavljivanja ponude ili od dana dostavljanja obavještenja akcionarima, koji god od ta dva dana je kasniji u vremenu

Pravo preče kupovine ne može se ograničiti ili ukinuti statutom, a može se izmijeniti ili ukinuti samo odlukom skupštine akcionara donijetoj u skladu sa članom 35 stav 2 tačka 12) ovog zakona. Odbor direktora dostavlja skupštini akcionara pisani izvještaj sa razlozima za ograničavanje ili ukidanje prava preče kupovine i objašnjenjem predložene početne cijene akcija

Zajam + kamata
Poreske i druge
prednosti povećanja
kapitala obveznicama

Dugovno finsiranje

Obveznica akcionarskog društva je hartija od vrijednosti sa fiksnim prihodom, koja daje pravo njenom vlasniku na kamatu i ostala prava utvrđena prilikom emisije obveznice ili u ugovoru o otkupu obveznice. Nakon dospeća, vlasniku obveznice se isplaćuje iznos glavnice koji je jednak ugovorenoj vrijednosti nakon dospijeća

Odluka o izdavanju obveznica

Odluka o izdavanju obveznica donosi se na skupštini akcionara većinom glasova prisutnih i zastupljenih akcionara ili od strane odbora direktora, osim za zamjenjive obveznice, ako je to predviđeno statutom

Obveznice

Zamjenjive obveznice

Prava iz obveznica

Otkup obveznica

Aкционarsko društvo dužno je da otkupi obveznice na ugovoreni datum, ukoliko prilikom emitovanja obveznica nije utvrđeno da se obveznice mogu otkupiti i prije dospeća

Zamjenjive obveznice

Odluka o emitovanju zamjenjivih obveznica donosi se na skupštini akcionara kojoj prisustvuje dvije trećine akcionara lično ili zastupanih preko punomoćnika ili putem glasačkih listića. Odlukom se obavezno utvrđuje broj akcija koje se dodeljuju po osnovu zamijenjenih obveznica. Odluka skupštine akcionara objavljuje se u "Službenom listu CG"

Akcionari imaju pravo preče kupovine zamjenjivih obveznica srazmjerno broju akcija društva koje posjeduju. Period u kojem akcionari mogu vršiti ovo pravo ne može biti kraći od 30 dana od dana objavljivanja predloga za izdavanje zamjenjivih obveznica ili od dana dostavljanja obavještenja akcionarima uzimajući u obzir dan koji je kasniji u vremenu

Pravo preče kupovine zamjenjivih obveznica koje imaju postojeći akcionari može se ograničiti ili ukinuti odlukom skupštine akcionara donijetoj u skladu sa članom 35 stav 2 tačka 12) zakona.

Odbor direktora društva dostavlja skupštini pisanu izjavu koja sadrži razloge ograničavanja ili ukidanja prava preče kupovine zamjenjivih obveznica

Društvo može povećati akcionarski kapital dodatnim ulozima svojih akcionara ili drugih lica kojima izdaje nove akcije

Novim ulozima

Povećanje osnovnog kapitala

Konverzijom

Ako je društvo izdalo zamjenjive obveznice, njegov akcionarski kapital može se uvećati izdavanjem novih akcija (vrste i klase utvrđene u odluci o izdavanju zamjenjivih obveznica), za koje vlasnici zamjenjivih obveznica mogu zamijeniti svoje obveznice

Statutom društva ili odlukom skupštine akcionara, koja je donijeta većinom od dvije trećine prisutnih ili zastupanih akcionara preko punomočnika ili putem glasačkih listića, može se ovlastiti odbor direktora da doneše odluku o emisiji akcija. Statutom ili odlukom skupštine društva utvrđuje se iznos odobrenog povećanja kapitala (ovlašćeni kapital) i rok do koga važi ovlašćenje odbora direktora koji ne može biti duži od pet godina od dana usvajanja statuta ili izmjena statuta kojim je donijeta odluka o ovlašćenom kapitalu, odnosno od dana donošenja odluke na skupštini akcionara. Odobrenje se može produžiti odlukom skupštine akcionara, jednom ili više puta, za period koji neće biti duži od pet godina po svakom odobrenju

Odobreni (ovlašć) kap

Uslovi za povećanje kapitala

Podjela dividendi u ak.

Kapital društva će se povećati pod uslovom da skupština, kojoj prisustvuju akcionari koji posjeduju najmanje dvije trećine akcija, doneše odluku o novoj emisiji akcija i, shodno tome, izmijeni statut. Ako postoji nekoliko klase akcija, posebnu odluku o povećanju kapitala donosi svaka klasa akcionara čija su akcionarska prava ugrožena

Kada društvo vrši isplatu dividendi u obliku akcija ili povećana broj akcija kroz usitnjavanje akcija, akcionari imaju pravo da dobiju te akcije besplatno, a njihov broj mora biti proporcionalna ukupnom broju akcija koje posjeduju

Nove akcije nose ista prava na dividendu kao i ostale akcije te klase